

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/631/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613235395
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oto Jurčo
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7613235395.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ota Jurča a sudcov JUDr. Ľuboš Kunaya a JUDr. Anny Slovinskej v právnej veci žalobcu COFIDIS, a.s., so sídlom v Bratislave, Suché mýto 1, IČO: 36 816 337, zastúpeného Advokátkou kanceláriou Antovszká, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Žabotova 2/B, IČO: 36 866 881, proti žalovaným 1. Ľ. V., C.. XX.XX.XXXX a 2. V. V., C.. XX.XX.XXXX, obom bývajúcim v O. D., D. Č.. XXX/X, o zaplatenie 796,50 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 6.2.2014, č. k. 4C 14/2014-48, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu proti žalovanej v 2. rade, konanie proti žalovanému v 1. rade zastavil a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaviazať žalovaných zaplatiť mu sumu 796,50 eura (ktorá pozostávala z úveru 706,12 eura, úroku z poskytnutého úveru vo výške 81,60 eura a poplatkov z omeškania so splácaním úveru vo výške 8,78 eura).

Vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca a žalovaní uzavreli dňa 31.3.2008 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 70120719, na základe ktorej im bol poskytnutý úverový limit 20.000,-Sk (664 eur) na jej bankový účet. Po poskytnutí úveru v sume 40.000,-Sk a minimálna mesačná splátka v zmluve uvedená nebola, ďalšia časť zmluvy je nečitateľná bez technickej pomôcky, lebo je písaná drobným písmom, čo platí aj pri žalobcom predložených Všeobecných obchodných podmienkach žalobcu (ďalej len VOP). Zo zmluvy nie je zrejmý dátum podpísania zmluvy žalovanými a ani miesto podpisu, lebo tieto údaje sa pri podpisoch žalovaných nenachádzajú. Zmluva neobsahuje údaj o RPNM a to ani vo forme výpočtu, potrebného pri revolvingových úveroch. Ešte drobnejším písmom je v ľavej dolnej časti uvedený údaj 2,4%, čo má byť úrokovou sadzbou a odkaz na čl. 5.4. VOP. Len z predložených dokladov - výpisov bolo zistené, že mesačná splátka bola realizovaná vo výške 53,08 eura, debetný a kreditný stav bol realizovaný v októbri 2013 a za rok 2008, pričom sa sumy uvádzajú v eurách a nie slovenských korunách. Žalobca uvádza, že žalovaní prečerpali celkovo sumu 1.847,76 eura a na úvere uhradili celkovo 2.602,11 eura. Žalobca odstúpil od zmluvy listom zo dňa 28.6.2012 (doručené len žalovanej v 2. rade). Úver bol riadne splácaný až do februára 2013.

Súd prvého stupňa zastavil konanie proti žalovanému v 1. rade v zmysle ustanovenia § 104 ods. 1 O.s.p., lebo mal preukázané, že tento zomrel dňa 13.2.2013, t. j. ešte pred podaním žaloby na súd.

Po citácii § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch súd konštatoval, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá spotrebiteľská zmluva, právne vzťahy medzi účastníkmi sa riadia preto ustanoveniam Občianskeho zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd poukázal na to, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá revolvingová zmluva, ktorá neobsahuje údaj o RPMN, preto sa považuje za bezúročnú a bez ďalších poplatkov. Žalovaní uhradili žalobcovi sumu 2.602,11 eura pri čerpaní 1.847,76 eura, zaplatili teda podstatne vyššiu sumu, než aká im bola žalobcom poskytnutá titulom úveru, preto súd žalobu zamietol. Výrok o trovách konania odôvodnil súd aplikáciou § 142 ods. 1 O.s.p., lebo žalovanej trovy konania nevznikli a žalobca nemal úspech.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zrušiť rozsudok a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Po citácii § 2 písm. b/, c/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka (ďalej len „Obch. zák.“) a § 273 Obch. zák. uviedol, že medzi žalobcom a žalovaným (neuvádzal oboch) bola uzavretá Zmluva o revolvingovom úvere, žalovaný podpisom zmluvy potvrdil, že sa so Zmluvou o úvere oboznámil, že s ňou súhlasí a že berie na vedomie „Všeobecné obchodné podmienky“, ktoré sú vytlačené na „rubovej“ strane tlačiva Zmluvy o úvere, a prílohy 1 až 4 sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere. Poznamenal, že žalobca žalovaného (dostatočne) upozornil na nevyhnutnosť preštudovania si nielen zmluvy, ale aj jej neoddeliteľných súčastí. Žalobca má za to, že uzavretá Zmluva o revolvingovom úvere so žalovanou spĺňa všetky náležitosti uvedené v zákone č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľskom úvere ku dňu uzavretia zmluvy. V zmluve, resp. všeobecných obchodných podmienkach, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť, je uvedený vzorec pre výpočet RPMN, informácie o úrokovej sadzbe, poplatkoch. Zmluva o úvere je tzv. „absolútnym obchodom“ a napriek tomu, že ide o spotrebiteľský úver, všeobecné obchodné podmienky tvoria súčasť zmluvy o úvere. Namietal záver súdu o tom, že úver má byť považovaný za bezúročný a bez poplatkov, ako za príliš formalistický pretože všetky náležitosti zmluvy potrebné z hľadiska ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sú uvedené v neoddeliteľných súčastiach zmluvy..

Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadřila.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal vec na základe žalobcom podaného odvolania podľa ust. § 214 ods.2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania. Preskúmal rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods.1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Verejně vyhlásenie rozsudku bolo v zmysle § 156 ods.1 O.s.p. riadne oznámené.

Odvolateľ uviedol odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p., t.j. že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo.

Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logicky rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti, alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 133 až 135 O.s.p..

K odvolaciemu dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

Odvolací súd v prejednávanvej veci dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené. Rozhodnutiu súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba zamietnutá, nemožno vytknúť, žeby súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplynuli a ani inak nevyšli za konania najavo, žeby opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo žeby v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne žeby výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 133 až 135 O.s.p., alebo žeby na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, náležite zistil skutkový stav a vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 132 O.s.p.. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil aj svoje rozhodnutie. Zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, a preto odvolací súd rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá, ako aj vo výroku o náhrade trov konania ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

Vecne správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá. S týmito dôvodmi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Odvolacie námietky žalobcu boli už predmetom dokazovania pred súdom prvého stupňa a súd prvého stupňa sa s nimi náležite vypořiadal pri rozhodovaní v danej veci. Ani ďalšie skutočnosti uvedené v odvolaní neumožňujú odvolaciemu súdu prijať iné závery, a nie sú spôsobilé sponchybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu, odvolací súd uvádza :

S názorom žalobcu, že podpisom zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 31.3.2008 sa Všeobecné obchodné podmienky žalobcu (COFIDIS, a.s.) stali súčasťou zmluvy a sú záväzné pre obe zmluvné strany, nie je možné súhlasiť.

Obchodný zákonník v § 273 ods. 1 uvádza, že časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na Všeobecné obchodné podmienky, (ďalej len „VOP“), vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené. Úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku však podobné ustanovenia ako v § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka neobsahuje, okrem § 788 ods. 3 OZ, v prípade poistnej zmluvy. Časť zmluvy uzavretá podľa Občianskeho zákonníka, preto (okrem poistnej zmluvy) nemôže byť určená púhym odkazom na VOP. Rovnako tento záver platí aj o zmluve spotrebiteľskej, ktorá je svojou povahou zmluvou občianskoprávnou.

Z vyššie uvedeného je podľa názoru odvolacieho súdu zrejmé, že v ostatných prípadoch zmlúv uzavretých podľa Občianskeho zákonníka (vrátane spotrebiteľskej zmluvy), je vylúčené, aby sa všeobecné zmluvné podmienky bez ďalšieho stali súčasťou zmluvy. Z uvedeného vysvitá, že v prípade, pokiaľ sa zmluvné strany dohodnú na tom, že pre daný zmluvný vzťah sa budú aplikovať dojednania obsiahnuté vo VOP, tieto sa nemôžu bez ich podpísania zmluvnými stranami stať súčasťou zmluvy.

Pre dodržanie podmienky písomnej formy zmluvy je nutné, aby takéto VOP boli účastníkmi zmluvného vzťahu podpísané.

V prejednávanej veci Všeobecné obchodné podmienky žalobcu neboli zmluvnými stranami (ani žalovanými) osobitne podpísané a tak sa nestali súčasťou zmluvy, ako sa nesprávne domnieva žalobca. V uzavretej zmluve o revolvingovom úvere neboli dojednané žiadne poplatky alebo úroky a tak žalobca mal nárok iba na zaplatenie istiny, tak ako to správne uzavrel súd prvého stupňa.

Vzhľadom na to, že žalovaní čerpali finančné prostriedky v celkovej výške 1.847,76 eura a na úhradu tejto sumy zaplatili 2.602,11 eura, uhradili v prospech žalobcu viac, než predstavoval ich „dlh“, a preto vecne správne súd rozhodol, keď žalobu žalobcu zamietol proti žalovanej v 2. rade. Je vecne správne aj jeho rozhodnutie o zastavení konania proti žalovanému v 1. rade, lebo ešte pred začatím konania stratil spôsobilosť byť jeho účastníkom a ide o prekážku konania, ktorú nemožno odstrániť.

Odvolaťel v odvolaní poukázal aj na skutočnosť, že Zmluva o revolvingovom úvere bola uzatvorená v súlade s ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov (platného v čase uzavretia zmluvy o úvere) a ustanoveniami zákona č. 513/1991 Zb. (Obchodného zákonníka).

Zmluva o revolvingovom úvere je zmluvou spotrebiteľskou, riadiacou sa okrem ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch aj príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, aj keď tento v čase jej uzavretia (dňa 26.11.2008) za spotrebiteľské zmluvy považoval len kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona, a zmluvu podľa § 55 OZ, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Charakter predmetnej zmluvy totiž nemožno posudzovať len podľa predpisov slovenského právneho poriadku, ale aj podľa práva Európskej únie, nakoľko v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy bola Slovenská republika členským štátom Európskej únie. Z tohto členstva jej okrem iného vznikla povinnosť rešpektovať všetky právne akty, prijaté orgánmi zriadenými Zmluvou o založení Európskych spoločenstiev a Zmluvou o Európskej únii, a to aj tie, ktoré boli prijaté pred dňom vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie. Takýmto právnym aktom je aj Smernica Rady Európskej únie č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri výklade tejto Smernice Európsky súdny dvor vo viacerých rozhodnutiach konštatoval, že je v rozpore s cieľmi smernice, ak vnútroštátna právna úprava bráni plné uplatnenie práv spotrebiteľa (viď napr. v rozsudku vo veci sp. zn. C-473/00 Cofidis). Zároveň podľa Smernice Rady č. 93/13/EHS súd členského štátu, ako vnútroštátny súd, ex offio musí posúdiť, či zmluva podľa svojho obsahu je spotrebiteľskou, aj napriek tomu, že je pomenovaná inak, alebo zmluvné strany jej obsah dohodli podľa iného právneho predpisu, napríklad Obchodného zákonníka.

V prejednávanej veci nie je sporné, že žalobca je dodávateľom služby - poskytovanie úverov - čo vyplýva aj z predmetu jeho činnosti zapísaného v obchodnom registri. Žalovaná pri uzatváraní Zmluvy o revolvingovom úvere vystupovala ako fyzická osoba a zo žiadnych ustanovení zmluvy nevyplýva, že konala s cieľom smerujúcim (vzťahujúcim sa) k ich obchodu, povolaniu alebo podnikaniu (viď čl. 2 písm. a/, písm. b/ Smernice Rady č. 93/13/EHS). Zmluva bola predtlačená na vopred pripravovanom formulári, ktorý žalobca bežne používal v rámci svojej obchodnej činnosti. Je teda nepochybné, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými je vzťahom spotrebiteľským, a preto je naň potrebné aplikovať ustanovenia chrániace práva spotrebiteľa, teda Smernicu Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Z týchto dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje rozsudok súdu prvého stupňa, odvolací súd napadnutý rozsudok, ktorým bola žaloba zamietnutá, ako aj vo výroku o náhrade trov konania ako vecne správny potvrdil.

Výrok o náhrade trov odvolacieho konania sa zakladá na ustanovení § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., a § 151 ods. 1 O.s.p..

Žalobca nemal úspech v odvolacom konaní, a tak mu náhrada trov odvolacieho konania nepatrí. Žalovaná mala úspech v odvolacom konaní, ale nepodala návrh na priznanie trov odvolacieho konania, a preto odvolací súd rozhodol tak, že nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.